

Møde	Den Administrative Styregruppe
Tid	8. april 2015, kl. 12.00-15.00 (Mødestart kl. 13.00. Frokost samt rundvisning og præsentation af Specialbørnehavnen Birken kl. 12.00-13.00).
Sted	Specialbørnehaven Birken, Storemosevej 31-33, 9310 Vodskov
Deltagere	Dorthe Jende (Vesthimmerlands Kommune), Hans Chr. Mariegaard (Aalborg Kommune FB), Henrik Aarup-Kristensen (formand, Brønderslev Kommune), Henrik Leth (Morsø Kommune), Jens Nørgaard (Mariagerfjord Kommune), Leif Serup (Hjørring Kommune), Mads Albrektsen (for Lone Becker, Thisted kommune), Ole Bjerre Jakobsen (Region Nordjylland), Rikke Albrektsen (Frederikshavn Kommune), Ulrik Andersen (Rebild Kommune), Benjamin Holst (KKR sekretariatet), Lone Boelt Møller og Thomas Gajhede Haugaard (Sekretariat for Rammeaftaler/ref.). □
Afbud	Alice Aagaard Hagemann (Aalborg Kommune ÆH), Hanne Madsen (Jammerbugt Kommune), Jan Lund-Andersen (Jammerbugt Kommune), Lone Becker (Thisted Kommune), Lotte Keller Christensen (Læsø Kommune), Martin Østergaard Christensen (Aalborg Kommune, Skoleforvaltningen)
Sagsnr./Dok.nr.	2014-185 / 2014-185-34

1. Godkendelse af dagsorden

Referat:

Dagsorden godkendt uden bemærkninger

2. Godkendelse af referat fra mødet fredag den 16. januar 2015

Referat:

Referat godkendt uden bemærkninger

Sager til behandling

3. Takstanalyse til KKR af det specialiserede socialområde

Sagsfremstilling

KKR Nordjylland besluttede på sit møde den 12. september 2014 at igangsætte en takstanalyse af det specialiserede socialområde, og udpegede Den Administrative Styregruppe for social- og specialundervisningsområdet (DAS), som styregruppe for opgaven. Beslutningen blev endvidere drøftet med Regionen i Kontaktudvalget, hvor der var enighed om at iværksætte arbejdet.

Kommunerne og Regionen fik til opgave i fællesskab, ved brug af egne administrative ressourcer, at gennemføre en analyse af takster på det specialiserede socialområde i Nordjylland i forhold til andre regioner.

Der blev i regi af DAS nedsat en arbejdsgruppe til at udarbejde kommissorium og analyse. Alle kommuner, der har ønsket det, har haft adgang til at deltage. I arbejdet har repræsentanter fra Region Nordjylland, Vesthimmerlands, Rebild,

Jammerbugt, Frederikshavn og Aalborg Kommuner deltaget. Aalborg Kommune har varetaget formandskabet.

Arbejdsgruppens udkast til analyse foreligger nu, og vil på mødet blive præsenteret af arbejdsgruppens formand, socialchef Hanne Manata (Aalborg Kommune, Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen).

Analysen skal behandles i KKR fredag den 24. april 2015.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- Drøfter og godkender udkastet til analyse til behandling i KKR den 24. april 2015
- Drøfter rapportens fremlæggelse i KKR

Bilag

- Sammenlignende takstanalyse af det specialiserede socialområde

Referat:

DAS drøftede analysen på baggrund af kort fremlæggelse ved arbejdsgruppens formand, Hanne Manata.

Der var enighed om, at det skal fremgå tydeligt af sagsfremstillingen til KKR, at analysen er baseret på få sager, og at der er tale om en ren prissammenligning, der ikke siger noget om forskelle i kommunernes serviceniveau og de sammenlignede tilbuds kvalitet og effekt.

DAS fandt, at analysen gav indtryk af et potentiale for mindreudgifter på området, som ville skulle afdækkes nærmere. En sådan afdækning kunne med fordel inddrage resultaterne af den landsdækkende takstundersøgelse som Deloitte pt. udfører for Finansministeriet. Afdækningen kunne endvidere baseres på samarbejde med og studiebesøg hos udvalgte tilbud i de øvrige regioner, som fremstår billigere i analysen, med det formål at få mere detaljeret indsigt i årsagerne herfor.

Ole Bjerre Jakobsen erindrede om, at analysen også skal forelægges på næste møde i Kontaktudvalget den 26. juni 2015.

4. Den nye takstbekendtgørelse – principper for indarbejdelse i styringsaftalen

Sagsfremstilling

Den nye takstbekendtgørelse blev offentliggjort den 12. januar 2015. Takstbekendtgørelsen trådte i kraft den 15. januar 2015, men gælder kun for takster, der fastsættes efter ikrafttrædelsesdatoen. Da taksterne for 2015 som bekendt blev fastsat i efteråret 2014, er der ingen krav om genberegning.

Styringsaftalegruppen vurderer på den baggrund, at takstbekendtgørelsen ikke giver behov for ændringer i styringsaftalen for 2015.

Der vil derimod skulle ske en indarbejdelse af takstbekendtgørelsen i den næste styringsaftale, dvs. som del af rammeaftalen for 2016.

Takstbekendtgørelsens indhold

Den nye takstbekendtgørelse fastholder alle de væsentligste principper fra den gamle takstbekendtgørelse, herunder at takstfinansiering er udgangspunktet for betaling ved køb af sociale tilbud og ydelser, og at taksterne fastsættes omkostningsbaseret og beregnes for et år af gangen.

Den "gamle" bekendtgørelse efterlod et stort fortolkningsrum i forhold til forvaltningen af området, hvilket har betydet, at der over tid har udviklet sig forskellig praksis på tværs af landet. Den nye takstbekendtgørelse er betydelig mere detaljeret (antallet af paragraffer er fx mere end fordoblet) og afklarer en række af de tvivlsspørgsmål, der har knyttet sig til fortolkningen af den gamle bekendtgørelse.

Det er gennemgående indtrykket, at den nye bekendtgørelse kodificerer de forskellige praksisser, som hidtil er kommet til udtryk i de fem regioners forskellige styringsaftaler. Det betyder, at en række af de forskelligheder, som har udviklet sig på tværs af landet, nu er blevet indarbejdet som "kan"-bestemmelser i den nye takstbekendtgørelse.

Det drejer sig bl.a. om følgende formuleringer i bekendtgørelsen:

- At driftsherren kan fastsætte takster for ydelsespakker, og at driftsherre kan fastsætte flere takstniveauer for en ydelse eller ydelsespakke (dvs. anvende differentierede takster)
- At driftsherrer kan beslutte, at overskud på op til 5 pct. ikke indregnes i taksten i efterfølgende år, men i stedet hensættes til senere brug
- At hensatte overskud kan anvendes til at dække underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende inden for driftsherrens samlede drift af ydelser og tilbud (omfattet af rammeaftalen)
- At driftsherrer kan indgå aftale om abonnementsordning, forpligtende købsaftaler eller delt finansieringsansvar med de enkelte kommunalbestyrelser

De nye bestemmelser vurderes generelt ikke at indeholde væsentlige nyskabelser i forhold til Nordjylland, idet vores styringsaftale allerede indeholder muligheden for hhv. at anvende differentierede takster, hensætte 5 pct. af overskuddet, samt indgå aftale om andre finansieringsformer end takst (fx abonnement). Der ses dog visse forskelle i de nærmere formuleringer, som vil kunne give behov for tilpasninger af styringsaftalen.

Herudover bemærkes, at den nye takstbekendtgørelse fastlægger, at andelen af central ledelse og administration (overhead) enten kan fastsættes som de faktiske omkostninger eller som en fast procent af et tilbuds øvrige budget. I modsætning hertil har styringsaftalen for Nordjylland hidtil slået fast, at et rammeaftaletilbuds overhead altid skal beregnes konkret af den enkelte driftsherre.

Principper for takstbekendtgørelsens indarbejdelse i styringsaftalen 2016

Den nye takstbekendtgørelse giver, jf. ovenstående, en række valgmuligheder i forhold til takstberegning. Kommunerne kan i styringsaftalen imidlertid vælge at fastlægge fælles retningslinjer, der begrænser valgmulighederne – man kan eksempelvis vælge at aftale retningslinjer, der indsnævrer muligheden for:

- hvordan hensatte overskud må anvendes
- hvornår forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar kan anvendes
- hvor mange differentieringer, der kan laves af ydelser og ydelsespakker på et enkelt tilbud
- hvordan andelen af central ledelse og administration (overhead) skal beregnes

Styringsaftalegruppen finder ikke umiddelbart, at der kan peges på områder, hvor kommunerne har en fælles interesse i at begrænse frihedsgraderne i styringsaftalen i forhold til takstbekendtgørelsen. Styringsaftalegruppen anbefaler på den baggrund, at den nye takstbekendtgørelse indarbejdes fuldt ud i styringsaftalen efter følgende principper:

- Styringsaftalens indhold skal være i overensstemmelse med alle takstbekendtgørelsens "skal"- bestemmelser
- Styringsaftalen medtager som udgangspunkt alle takstbekendtgørelsens "kan"-bestemmelser
- Styringsaftalen anvender så vidt muligt takstbekendtgørelsens formuleringer direkte, så det undgås, at parallelle bestemmelser kan give anledning til forskellig sproglig tolkning.

DAS anmodes på denne baggrund om at drøfte og fastlægge principper for takstbekendtgørelsens indarbejdelse i styringsaftalen med henblik på, at styringsaftalegruppen kan udarbejde et første udkast til styringsaftale 2016 til næste DAS-møde den 10. juni 2015.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- tager orienteringen om den nye takstbekendtgørelse til efterretning
- drøfter og fastlægger principper for takstbekendtgørelsens indarbejdelse i styringsaftalen for 2016
- tilkendegiver evt. ønsker til styringsaftalens retningslinjer for beregning af overhead

Bilag

- [Bekendtgørelse nr. 9 af 12/01/2015 om beregning af takster og betaling for visse ydelser og tilbud efter serviceloven \(Takstbekendtgørelsen\)](#) (Tryk "Ctrl + klik med mus" for at følge link)

Referat:

DAS godkendte styringsaftalegruppens forslag til principper takstbekendtgørelsens indarbejdelse i styringsaftalen. Styringsaftalegruppen anmodes på den baggrund om til næste møde at lave et udkast til styringsaftalen, der integrerer alle takstbekendtgørelsens "kan" og "skal" bestemmelser.

Til brug for drøftelsen på næste møde af niveauet for en eventuel fast overheadprocent anmodede DAS om, at Sekretariatet udarbejder en oversigt over, hvor meget andelen af central ledelse og administration udgør af 2015-taksterne fordelt på de enkelte driftsherrer.

5. Håndtering af vejledende takster – afrapportering fra Styringsaftalegruppen

Sagsfremstilling

DAS godkendte på sit møde den 13. november 2014 et kommissorium for styringsaftalegruppens arbejde med at udfolde og håndtere de problemstillinger, der vil kunne følge af indførelse af vejledende takster.

Det fremgår af kommissoriet, at styringsaftalegruppen skal udarbejde en samlet afrapportering med anbefalinger med henblik på behandling på DAS-mødet den 8. april 2015. Styringsaftalegruppen fremlægger på denne baggrund sin afrapportering på gruppens arbejde med håndteringen af vejledende takster, og herunder en række anbefalinger i forhold til styringsaftalen for 2016.

Styringsaftalegruppens arbejde har taget udgangspunkt i det formål, der fremgår af kommissoriet. Nemlig at:

- Etablere et fælles billede af konsekvenserne af indførelsen af vejledende takster
- Undgå at indførelsen af vejledende takster skaber grobund for mistillid/mistanke om usaglig prisdifferentiering
- Undgå at indførelsen af vejledende takster resulterer i opbygningen af unødigt bureaukrati til forhandling og kontrol
- Benytte indførelsen af vejledende takster til at skabe bedre muligheder for et godt match mellem pris og indsats på borgerniveau

Vejledende takster - den retlige ramme og fortolkningen heraf

Det fremgår af Servicelovens § 174, som ændret i juni 2014, at de fastsatte takster for sociale ydelser og tilbud er vejledende. Formuleringen lyder:

- § 174. Den kommunale, regionale eller private leverandør fastsætter *vejledende takster* for ydelser og tilbud efter denne lov, jf. dog stk. 3. Taksterne fastsættes på baggrund af samtlige budgetterede, direkte og indirekte langsigtede omkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.

Serviceovens formulering angiver ikke nogen nærmere forståelse af begrebet "vejledende takst".

De nærmere regler for takster for sociale tilbud og ydelser fastsættes af Socialministeren i takstbekendtgørelsen. I den nye takstbekendtgørelse, der blev offentliggjort den 13. januar 2015, benyttes ordet "vejledende" imidlertid slet ikke. I stedet fremgår det, at:

- Taksterne *danner udgangspunkt for den konkrete aftale* mellem kommunalbestyrelsen og driftsherren *om ydelse og pris (bekendtgørelsens § 10)*

I de tidligere drøftelser i DAS af konsekvenserne ved indførelsen af vejledende takster, har fokus særligt været på, om driftsherrer fremover ville få mulighed for at prisdiskriminere, dvs. aftale forskellig takst med de enkelte kommuner, som ikke er begrundet i omkostningsforskelle. I lyset af indholdet i den nye takstbekendtgørelse er det styringsaftalegruppens vurdering, at ændringen i Serviceloven *ikke* giver grundlag for en sådan fortolkning. Denne vurdering bygger på:

- At termen "vejledende" slet ikke udfoldes i bekendtgørelsen
- At taksterne – som hidtil – skal fastsættes på baggrund af de samlede langsigtede gennemsnitsomkostninger ved levering af ydelsen eller drift af tilbuddet (SEL § 174 og bekendtgørelsens § 3)
- At det fremgår af bekendtgørelsen, at der kan fastsættes flere takstniveauer for en ydelse eller en ydelsespakke, *når taksten for de enkelte niveauer afspejler forskelligt indhold eller omfang* af ydelsen eller ydelserne (bekendtgørelsens § 2 stk. 3)

Styringsaftalegruppens forståelse er således, at de årligt udmeldte takster er vejledende, idet taksterne kan forhandles, men at en rabat/forhandlet ændring af den udmeldte takst altid skal være begrundet objektivt i forhold til ydelsens indhold eller omfang.

Styringsaftalegruppens afrapportering og anbefalinger er udarbejdet i lyset af denne forståelse.

Styringsaftalegruppens anbefalinger

Styringsaftalegruppen har haft til opgave at opstille forslag til, hvordan indførelsen af vejledende takster kan håndteres, så mulighederne for at skabe bedre sammenhæng mellem pris og indsats på tilbudsområdet udnyttes, uden at der samtidig skabes meget tung administration og prisdiskrimination. Styringsaftalegruppens forslag til anbefalinger følger nedenfor.

Anbefalinger vedr. reduktion af forhandlingsbehovet:

- I lyset af, at der vil være større behov for at forhandle taksten for tilbud, hvor takststrukturen er baseret på én gennemsnitstakst, end for tilbud med en differentieret takststruktur, anbefales det, at driftsherren så vidt muligt anvender differentierede takster for sine rammeaftaletilbud

Anbefalinger vedr. fælles forståelse og regulering af forhandlingsrummet:

- Takstforhandlingerne skal handle om den del af taksten, der direkte vedrører indsatsen overfor den enkelte borger, dvs. det er en forhandling om, hvor mange støttetimer, der hhv. skal lægges til eller trækkes fra indsatsen i forhold til det gennemsnit, som den udmeldte takst er baseret på.
- Det synliggøres i ydelsesbeskrivelsen, hvor mange direkte støttetimer, der i gennemsnit er indeholdt i taksten, og der udvikles et fælles sprog for beskrivelsen
- Driftsherren udformer takstberegningsgrundlaget således, at der i praksis kan skelnes mellem lønudgifter til fagpersonale i vagttag og øvrige lønudgifter
- Takstforhandlingerne kan i styringsaftalens optik betragtes som forhandlinger om positive eller negativ tillægsydelse til den udmeldte takst. Styringsaftalens nuværende aftaletekster vedr. tillægsydelser revideres på den baggrund, så muligheden for forhandlinger om en negativ tillægsydelse (rabat) til taksten medtænkes.

Anbefalinger med henblik på at skabe gode rammer for den faglige dialog mellem myndighed og driftsherren

Forhandlinger om takst og indhold skaber øget et behov for gennemsigtige beskrivelse af rammeaftaletilbuddenes ydelser. Frem for at udarbejde en selvstændig skabelon for ydelsesbeskrivelserne, anbefales det, at Kommuner og Region anvender de redskaber og indberetningsmuligheder, som allerede eksisterer i regi af Tilbudsportalen, og som driftsherren i forvejen skal indberette data til. Med dette udgangspunkt anbefales yderligere, at:

- De kommunale myndigheder fremadrettet prioriterer at anvende Tilbudsportalen, som indgangen til at søge de oplysninger, som er relevante i forbindelse med at matche borgere til de rette tilbud – både fagligt og økonomisk.
- Udfører fremadrettet sikrer, at det synliggøres på Tilbudsportalen, hvor mange direkte støttetimer, der i gennemsnit er indeholdt i taksten. Der udarbejdes en fælles vejledning til, hvordan oplysningerne skal fremgå af Tilbudsportalens fritekstfelter.
- Den Administrative Styregruppe udgiver en oversigt med Tilbudsportalens hjælpetekster rettet mod de kommunale og regionale driftsherrer, som generelt kan bidrage til at kvalificere og ensrette indberetninger til Tilbudsportalen.
- Der i regi af rammeaftalen er et fælles fokus på at følge op på, om løsningen med brug af Tilbudsportalen, fungerer som en fælles skabelon til ydelsesbeskrivelserne

Yderligere tiltag der ses at kunne fremme gode rammer for den faglige dialog:

- De kommunale myndigheder bestræber sig på at anvende systematiske metoder til udredning af borgerne, så der arbejdes hen mod at skabe et ensartet begrebsapparat i den nordjyske region (Voksenudredningsmetoden (VUM) er tidligere anbefalet som en fælles udredningstilgang på voksenområdet i den nordjyske region.)
- De kommunale myndigheder arbejder - med baggrund i udredningerne - med at opstille mål for den bestilte indsats: indsatsformål og indsatsmål for borgerens indsats
- De regionale og kommunale udførere bestræber sig på at dokumentere deres indsats for borgeren på baggrund af de opstillede indsatsmål
- Dokumentationen fra udfører omkring indsatsmålene ligger til grund for dialogen mellem myndighed og udfører
- Parterne (myndighed og udfører) bestræber sig på at lave konkrete aftaler om, hvornår der skal ske opfølgning på borgeren

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- godkender styringsaftalegruppens forståelse af den retlige ramme for de vejledede takster
- drøfter og godkender styringsaftalegruppens afrapportering af kommissoriets opgaver
- drøfter i hvilken udstrækning afrapporteringens anbefalinger ønskes indarbejdet i udkast til styringsaftalen for 2016

Bilag

- Styringsaftalegruppens afrapportering på kommissorium vedr. vejledende takster
- Kommissorium vedr. vejledende takster

Referat:

DAS godkendte styringsaftalens forståelse af den retlige ramme samt anbefalingerne i afrapporteringen. Der følges op på anbefalingerne i regi af de faste arbejdsgrupper under rammeaftalen (hhv. styringsaftalegruppen og udviklingsstrategigruppen). De anbefalinger, der har direkte relevans for styringsaftalen, indarbejdes heri.

Det blev bemærket, at det måtte ventes at blive et udviklingspunkt for driftsherrerne at efterleve aftalen om, at det fremover skal synliggøres, hvor mange direkte støttetimer der i gennemsnit er indeholdt i taksterne.

I forlængelsen af anbefalingerne om, at myndighed og udfører skal arbejde med målformulering og dokumentation af indsats erindrede formanden om, at det tidligere er aftalt, at der i løbet af 2015 skal holdes en temadag om dette emne.

6. Rammeaftalens takstanalyse

Sagsfremstilling

Det fremgår af styringsaftalen, at der én gang årligt skal udarbejdes en redegørelse med en analyse af takstudviklingen. Analysen skal foretages på baggrund af de data, der indgår i takstindberetningen. Formålet med takstanalysen er at skabe tillid parterne imellem via åbenhed og dialog om udviklingen.

Vanskeligheder med den hidtidige analysemodel

Styringsaftalegruppen har tidligere udarbejdet en fast model for den årlige takstanalyse, som er blevet anvendt de tidligere år. Denne model har også dannet udgangspunkt for styringsaftalegruppens arbejde i med taksterne for 2015.

Den analyse, der er gennemført af 2015-taksterne med den hidtidige analysemodel, er vedlagt som bilag.

Styringsaftalegruppen gør imidlertid opmærksom på, at analysen *ikke* kan lægge til grund for konklusioner om takstudviklingen i Nordjylland. Resultatet ses nemlig at være påvirket af, at mange tilbud er overgået til en differentieret takststruktur i løbet af analyseperioden. Ændringen i takststrukturen betyder, at tillægssydelsers, der tidligere er blevet betalt særskilt (og dermed ikke er indgået i analysen), i stedet indarbejdes i tilbuddenes grundtakster (og dermed indgår i takstanalysen).

En stor stigning i gennemsnitstaksten hos en driftsherre vil derfor ikke nødvendigvis være udtryk for en stigende udgifts-udvikling, men kan blot afbillede, at den pågældende driftsherre i løbet af analyseperioden er overgået til en differentieret takststruktur.

I den gennemførte analyse er det først og fremmest Region Nordjyllands overgang til differentierede takster – bl.a. på Sødisebakke – der bidrager til et meget skævt datagrundlag. (Der vedlægges som bilag særskilt notat fra Regionen med forklaringer på de stigninger, som analysen viser for regionens tilbud).

Fra næste år forventes samme overgangsproblematik også at gøre sig gældende for de fleste af Aalborg Kommunes botilbud.

I lyset af, at en meget stor del af rammeaftaletilbuddene forventes at overgå til en differentieret takststruktur i løbet af de kommende år, vil der være vedvarende problemer med den hidtidige analysemodels validitet. Modellen vurderes på den baggrund ikke længere at være anvendelig.

Analysetilgangen fremover?

Det bemærkes, at vanskelighederne ved at analysere differentierede takster også var en af de væsentligste årsager til, at der i den komparative takstanalyse, der blev iværksat af KKR i efteråret, blev anlagt en case-baseret tilgang. Den case-baserede tilgang har dog (jf. dagsordenpunkt 3) vist sig også at have visse svagheder, og samtidig er metoden meget ressourcekrævende.

Styringsaftalegruppen har overvejet alternative analysetilgange, men har endnu ikke fundet en endelig model, som man kan anbefale. Styringsaftalegruppens overvejelser går i retning af, at der fremover må anlægges en mere deskriptiv tilgang, hvor der fx ses på udvalgte klynger af sammenlignelige tilbud. Takstbeskrivelsen vil desuden kunne suppleres med en række overordnede nøgletal for det samlede rammeaftaleområde i lighed med de nye nøgletal, der er vedlagt denne sagsfremstilling (jf. næste afsnit).

Det er dog sammenlagt vurderingen, at det pt. er vanskeligt at lægge sig endeligt fast på en ny analysemodel, før der er opnået et større erfaringsgrundlag med de nye differentierede takststrukturer.

Det er rammeaftalesekretariatets indtryk, at man har tilsvarende udfordringer og overvejelser i de øvrige landsdele.

Nye nøgletal for rammeaftaleområdets sammensætning

Den administrative styregruppe har tidligere anmodet om, at den hidtidige analyse af takstudviklingen blev suppleret med nogle mere overordnede og beskrivende nøgletal for rammeaftaleområdets sammensætning. Der er på denne baggrund udarbejdet en række nye nøgletal, der bl.a. opgør:

- Det samlede rammeaftaleområdes budget fordelt på hhv. dagtilbud og botilbud:
  - Botilbud udgør 88 pct.
- Budgettets fordeling på de forskellige typer af botilbud:
  - Største gruppe er botilbud med bostøtte efter § 85, der udgør 43 pct. af det samlede budget
  - Næststørst er længerevarende botilbud efter § 108, der udgør 23 pct. af budgettet
- Udviklingen i antallet af pladser i rammeaftalen fordelt på de forskellige typer af botilbud:
  - analysen viser, at det særligt er pladser med bostøtte efter § 85, der de seneste år er trukket ud af rammeaftalen
- Fordelingen af antallet af pladser på de forskellige målgrupper:
  - 68 pct. af pladserne på rammeaftaleområdet er rettet til målgruppen psykisk handicappede (primært udviklingshæmmede samt autisme-området)
- Spredningen i taksterne for botilbud med bostøtte efter § 85:
  - knap 80 pct. af pladserne har en takst mellem 1000 kr. og 3000 kr.

Nøgletallene er vedlagt som bilag.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- tager orienteringen om vanskelighederne ved at analysere takstudviklingen til efterretning
- godkender, at der ikke udarbejdes en endelig analyse af takstudviklingen for 2015, og at den hidtidige analysemodel ikke anvendes fremover
- anmoder styringsaftalegruppen om at afsøge mulighederne for andre analysemodeller, der fremadrettet kan bidrage til at beskrive takstudviklingen.
- tager de nye nøgletal for rammeaftaleområdets sammensætning til efterretning

Bilag

- Den hidtidige takstanalysemodel anvendt på 2015-taksterne
- Region Nordjyllands forklaringer på takstanalysens billede af gennemsnitstaksten for de regionale tilbud
- Overordnede nøgletal for udviklingen af rammeaftaletilbuddene

Referat:

Den Administrative Styregruppe godkendte indstillingen, idet man bemærkede, at KKR i indværende år i stedet ville modtage den komparative, casebaserede takstanalyse som var blevet behandlet under dagsordenens punkt 3.

7. Tendenser i indmeldingerne til Udviklingsstrategien 2016

Sagsfremstilling

I forbindelse med kortlægningen af udviklingstendenser på det specialiserede Socialområde og specialundervisningsområdet - og i denne forbindelse forholdet mellem udbud og efterspørgsel af pladser/ytelser, har kommunerne og Region Nordjylland nu fremsendt disse indmeldinger til sekretariatet. Med udgangspunkt i de modtagne indberetningskemaer, har sekretariatet udarbejdet en oversigt over indmeldingerne, hvor de respektive kommuner har suppleret med egne uddybninger i forhold til udviklingen i målgrupper, tilbudstyper, strategiske tilgange mv.

I nedenstående har sekretariatet helt overordnet tilstræbt at gengive nogle af de hovedtendenser indmeldingerne har vist. Der er derfor ikke tale om et udtømmende katalog, men et overblik over de generelle betragtninger, der kan tjene til generel inspiration forud for drøftelsen i Den Administrative Styregruppe.

Hovedtendenser

Kommunernes forventninger til udviklingen indenfor målgrupper og tilbudsviften

Indmeldingerne viser i overvejende grad, at der helt overordnet er overensstemmelse mellem kommunernes behov for specialiserede tilbud til målgrupperne på såvel børne- og unge-, som voksenområdet, og det samlede udbud af specialiserede tilbud til målgrupperne. Der er imidlertid flere bemærkninger i indmeldingerne, der har en fælles karakter og således er fremhævet i nedenstående.

Misbrugsområdet: På baggrund af indmeldingerne tegner der sig et billede af, at der forsat bør holdes særligt fokus på misbrugsområdet; såvel i forhold til børne- og unge området som voksenområdet. Flere kommuner tilkendegiver udfordringer i forbindelse hermed, og idet kommunerne i forbindelse med indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2015 også havde fokus på udfordringer på dette område, kan det med fordel være et område, der kan følges tættere. Udfordringerne i indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2016 koncentrerer sig særligt omkring børne- og ungemålgrupperne, hvor der opleves udfordringer med at finde anbringelsesforanstaltninger, der er i stand til at arbejde målrettet med de unges misbrugsproblematikker. I forhold til den ambulante misbrugsbehandling opleves der udfordringer i forhold til at kunne tilbyde dette til målgruppen af børn og unge som følge af lange ventelister og udsigten til en uhensigtsmæssig ambulant behandling i tilbud målrettet ældre målgrupper. En enkelt kommune oplyser endvidere at der har måttet ansættes en misbrugsbehandler på børne- og ungeområdet for de 13-18årige, og på baggrund af flerheden af indmeldinger på misbrugsområdet, kan det være nødvendigt at rette helt særlig opmærksomhed på at dette område kan kræve yderligere bevågenhed.

Unge og voksne med spiseforstyrrelser: Der rettes i en enkelt af indmeldingerne en særlig opmærksomhed på, at det kan opleves at være vanskeligt at finde institutionspladser til unge og voksne med psykiatriske diagnoser som eksempelvis spiseforstyrrelser. Idet Socialstyrelsen har varslet, at der i løbet af 2015 vil komme en central udmelding omkring netop spiseforstyrrelser, kan det med fordel overvejes at rette særlig opmærksomhed på spiseforstyrrelser, og hvorledes den nordjyske tilbudsvifte imødekommer/har mulighed for at imødekomme en given efterspørgsel.

Ældre borgere med udadreagerende adfærd: Der synes endvidere, at tegne sig et billede af at målgruppen af midaldrende og ældre borgere med divergerende grad af udviklingshæmning – herunder demens – synes at få et større plejebehov som følge af længere levealder. Tre kommuner melder konkret ind omkring udfordringer i forhold til en målgruppe, der synes at være tiltagende i omfang og kompleksitet, hvorfor der også meldes om tilpasning af tilbudsviften i forhold hertil.

Hjemløseområdet: I forbindelse med indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2015 var der en flerhed af indmeldinger i forhold til mulighederne for opretholdelsen af forsørgelsesgrundlaget og indmeldinger i forhold til en forventning om en stigning af hjemløse borgere. Dette var medvirkende til vedtagelsen af et særligt fokusområde rettet mod sammenhængen mellem social- og beskæftigelsesområderne, og idet der i indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2016 igen er indmeldes udfordringer i forhold til hjemløse området; nærmere bestemt udfordringer i forhold til midlertidig indlogering af hjemløse borgere på forsorgshjem/herberge i andre kommuner, kan dette med fordel medtages i arbejdsgruppen for fokusområdet.

Særligt omkring ventelister og tomme pladser

Indmeldingerne fra de kommunale og Regionale driftsherrer viser en tiltagende efterspørgsel på pladser til

- målgruppen af børn, unge og voksne med autismespektrumsforstyrrelser
- målgruppen af unge og voksne med psykiske vanskeligheder – sindslidelse.
- Hjemløseområdet og krisecenter

Indmeldingerne viser samtidigt, at der opleves en faldende efterspørgsel på pladser til målgruppen af børn og unge på specialbørnehjemmene, samt på dele af Center for Døvblindhed og Høretab.

Overtagelse af Regionale tilbud

Ingen af de nordjyske kommuner har i forbindelse med indmeldingerne tilkendegivet ønske om at overtage Regionalt drevne tilbud, hvorfor dette først bliver en reel mulighed igen i forbindelse med indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2020.

Kommunernes forventning til sammenhængen mellem udbud og efterspørgsel efter pladser/ydelser på Lands- og Landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger.

Der meldes stort set om god sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel efter pladser/ydelser, omend Region Nordjylland i driftsindmeldingerne melder om justeringer i kapaciteten i såvel opadgående som nedadgående retning på afdelinger under Center for Døvblindhed og Høretab. To kommuner har oplevet udfordringer i forhold til at få borgere indskrevet på sikret afdeling på Kofoedsminde, og den ene har på baggrund heraf vurderet, at der er behov for en forøgelse af pladserne på sikrede afdelinger.

Sikrede institutioner

Indmeldingerne viser, at der er god sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel af pladser på de sikrede institutioner. Region Nordjylland anbefaler i driftsherre indmeldingerne, at der formuleres fælles strategier med henblik på at sikre sammenhængende og kvalificerede forløb for de børn/unge, der har haft ophold på Den Sikrede Institution Kompasset. Der er oftest tale om børn og unge der er kendt af de kommunale sociale myndigheder, og der vil som oftest efter opholdet på den sikrede institution være behov for en social indsats. Et anbringelsesforløb på en sikret institution, kan ofte give anledning til gennembrud i forhold til barnet/den unge, der ikke nødvendigvis har været muligt at opnå gennem andre foranstaltninger. Region Nordjylland opfordrer derfor til, at det er helt centralt at disse muligheder understøttes og anvendes i det videre forløb efter udskrivelse fra institutionen. En forudsætning for at dette kan lykkes er, at der etableres sammenhængende indsatser, der understøtter den igangsatte udvikling. Vurderingen er, at dette vil styrke muligheden for at etablere vellykkede videre forløb for barnet/den unge efter endt ophold på den sikrede institution og samtidigt være ressourcebesparende for den enkelte kommune. Der er forskellige løsningsmuligheder, der kan bidrage til at understøtte og styrke kontinuiteten og en sammenhængende indsats. Region Nordjylland anbefaler, at disse muligheder beskrives og vurderes.

Kommunernes forventede efterspørgsel efter specialundervisningsydelser.

Indmeldingerne viser en uændret efterspørgsel på skoleafdelingen for voksne i regi af Center for Døvblindhed og Høretab, hvorfor der vurderes at være en god sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel. Der opleves imidlertid en vigen efterspørgsel på ydelserne i skoleafdelingen til børn og unge, hvilket også var tilfældet i indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2105. Region Nordjylland indgav dette som et særligt opmærksomhedsområde i US 2015, og gør det igen i US 2016. Der varsles således en kapacitetstilpasning, med en reduktion fra 11 til 6 pladser, hvilket betyder at det ikke er muligt at nedjustere afdelingens kapacitet yderligere, hvis den faglige og økonomiske bæredygtighed i tilbuddet skal opretholdes. Regionen opfordrer til at kommunerne i Nordjylland tager stilling til, hvordan undervisningstilbuddet til målgrupperne fremadrettet kan sikres såfremt efterspørgslen falder yderligere. Dette kan med fordel italesættes i forbindelse med arbejdet med Socialstyrelsens kommende forløbsbeskrivelse på området. Set i lyset af dette kan det overvejes at skærpe opmærksomheden på dette område i forbindelse med udviklingsstrategien for 2016.

Kommunernes oplevelse af tendenser og bevægelser

Der tegner sig et billede af, at de tre væsentligste tendenser og bevægelser koncentrerer sig omkring

(1.) Misbrugsområdet og de tidligere fremførte opmærksomhedspunkter hermed. Dette skal i mange tilfælde ses i sammenhæng med

(2.) Psykiatriske diagnoser, hvor der, i lighed med tidligere udviklingsstrategier, ses en tendens til selvmedicinering gennem stoffer og alkohol.

(3.) Angst, skizofreni/personlighedsforstyrrelser, og andre psykiatriske diagnoser på såvel børne/unge- som voksenområdet meldes endvidere som særlige opmærksomhedsområder. Indmeldingerne her viser også et generelt billede af, at der synes at være en tiltagende diagnosticering af såvel børn/unge som voksne indenfor udviklingsforstyrrelserne ADHD og Autisme.

Af andre prioriterede tendenser fra kommunerne kan nævnes føromtalt målgruppe af ældre borgere med svære demens tilstande og udadreagerende adfærd, flere borgere med erhvervet hjerneskade, øget fokus på bostøtte, og fokus på VUM, indsatsmål og dokumentation.

Forslag til fokusområder i Udviklingsstrategien for 2016

På baggrund af kommunernes og Region Nordjyllands indmeldinger, fremlægges der forslag om to særlige fokusområder, der med fordel kan tillægges særlig opmærksomhed i forbindelse med Udviklingsstrategien for 2016.

Misbrugsområdet: Foranlediget af flerheden af indmeldinger i forhold til misbrugsområdet overordnet set, kan det med fordel overvejes at lade dette være et særligt fokusområde i forbindelse med Udviklingsstrategien for 2016. Der synes at være en række indikatorer på, at der er behov for at tydeliggøre de respektive problemfelter, der ligger i forbindelse hermed og hvilke udviklingspotentialer der kan gøre sig gældende i samme forbindelse. Indmeldingerne om udfordringerne på området kommer fra såvel mindre, mellemstore og store kommuner og på tværs af klyngeskel, hvorfor området kan påkalde sig yderligere opmærksomhed.

Spiseforstyrrelser: En enkelt kommune har meldt ind omkring udfordringer i forhold til tilbudsviften i Nordjylland i forbindelse med at finde tilbud til unge og voksne med spiseforstyrrelser. Set i lyset af at Socialstyrelsen har varslet, at der i løbet af 2015 vil komme en central udmelding i forhold til netop denne målgruppe, anbefales den centrale udmelding omkring spiseforstyrrelser bliver et fokusområde i Udviklingsstrategien for 2016.

Der lægges på baggrund af ovenstående op til en drøftelse af hovedtendenserne i indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2016, og i forlængelse heraf en udpegning af nye fokusområder i forbindelse med samme.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- drøfter de respektive overordnede hovedtendenser i indmeldingerne til Udviklingsstrategien for 2016
- drøfter og udpeger fokusområder til Udviklingsstrategien for 2016

Bilag

- Overblik over indmeldinger til Udviklingsstrategien for 2016

Referat:

Formanden indledte punktet med bemærkning om at alle kommuner og Region Nordjylland har fremsendt indmeldinger til Udviklingsstrategien for 2016, og supplerede at processen har været udfordret idet flerheden af indmeldingsskemaer med indberetninger for hhv. Udviklingsstrategien 2016, de to centrale udmeldinger og det forstærkede samarbejde. En mere hensigtsmæssig proces for udsendelserne tages op i Forretningsudvalget forud for udsendelserne primo 2016.

DAS drøftede tendenserne i udviklingen i målgrupperne, og der var enighed om at udpege tre fokusområder på socialområdet der i forbindelse Udviklingsstrategien 2016 gives helt særlig opmærksomhed:

Fokusområde: Misbrugsområdet – børn, unge, og voksne

Særligt var der enighed om at give fokus til misbrugsområdet, da der her på tværs af kommunernes indmeldinger tegner sig et billede af et område, der udfordrer indenfor såvel børne- som unge- og voksenområderne. Bekymringerne på misbrugsområdet spreder sig bredt uanfægtet om der er tale om geografi, demografi og aldersmæssigspredning, hvorfor området med fordel bør have tværkommunal opmærksomhed. Fokusområdet vil have fokus på såvel forebyggelses- som behandlingsaspekterne, samt flerheden af indretninger omkring sammenhæng med psykiatriske diagnoser.

Fokusområde: Spiseforstyrrelser – børn, unge og voksne

Socialstyrelsen udmelder den 1. november 2015 endnu en Central Udmelding, der retter fokus netop spiseforstyrrelser, hvorfor der var enighed om at dette, som en del af den nationale koordinationsstruktur, henhører som et fokusområde under udviklingsstrategien.

Fokusområde: Overgang fra sikrede institutioner til kommunale sociale foranstaltninger

Der var endvidere enighed om, at Region Nordjyllands indmelding omkring potentialerne i at formulere fælles strategier med henblik på at sikre sammenhængende og kvalificerede forløb for de børn/unge, der har haft ophold på Den Sikrede Institution Kompasset, løftes som et tredje fokusområde i udviklingsstrategien 2016.

Udover de udpegede fokusområder drøftede deltagerkredsen endvidere, at der forsat bør være generelt fokus på målgrupper som flygtninge, ældre udadreagerende demente borgere, borgere med ADHD, borgere med autisme, samt dobbelt diagnosticerede.

DAS drøftede yderligere det konstaterede fald i efterspørgslen på specialundervisningsydelse til børn og unge i regi af Center for Døvblindhed og Høretab, og den kapacitetstilpasning af undervisningstilbuddet, der varsles gennemført.

8. Socialstyrelsens Centrale Udmelding vedr. voksne med kompleks erhvervet hjerneskade

Sagsfremstilling

I forbindelse med den centrale udmelding for voksne med kompleks erhvervet hjerneskade har sekretariatet modtaget de kommunale indmeldinger, der skal danne grundlag for det fremadrettede arbejde med udmeldingen og den endelige afrapportering til Socialstyrelsen, der tilstræbes at foreligge i forbindelse med vedtagelsen af Udviklingsstrategien for 2016.

I indmeldingerne har kommunerne forholdt sig til en række faktorer om målgruppen, højt specialiserede tilbud, hvilke højt specialiserede tilbud kommunerne anvender, samt hvordan kommunerne samarbejder om disse og andre tilbud. Herudover har kommunerne forholdt sig til, hvilke udfordringer og fremadrettede samarbejds- og koordinationsbehov der er på området.

Det samlede materiale er blevet gennemgået og drøftet i den nedsatte arbejdsgruppe, som er ansvarlig for at udarbejde et udkast til en afrapportering til Socialstyrelsen.

Materialet viser, at kommunerne har lagt lidt forskellige tolkninger af Socialstyrelsens spørgsmål og målgruppedefinition til grund for besvarelsene, men overordnet er vurderingen, at det indkomne materiale giver mulighed for at udarbejde en samlet afrapportering fra de nordjyske kommuner til Socialstyrelsen.

Afreporteringen til Socialstyrelsen udarbejdes som ét samlet svar fra Nordjylland og vil derfor ikke komme til at indeholde en beskrivelse af de enkelte kommuners specifikke tilbudspaletter på området. Fokus vil i stedet være på det overordnede billede af målgruppens størrelse og forsyningssituationen i landsdelen i forhold til højt specialiserede tilbud og indsatser til voksne med kompleks erhvervet hjerneskade.

Arbejdsgruppens medlemmer er enige i de foreløbige, overordnede konklusioner inden for de enkelte spørgsmål, som er gengivet i meget overordnede træk nedenfor.

Målgruppen.

- Indmeldingerne om målgruppens størrelse vil for enkelte kommuner skulle kvalitetssikres og præciseres. Sekretariatet for arbejdsgruppen tager en direkte kontakt til de relevante kommuner herom. Det er derfor endnu ikke muligt at lave et endeligt skøn over, hvor stor målgruppen af voksne med kompleks erhvervet hjerneskade er i Nordjylland. På det foreliggende – noget usikre – grundlag vurderes det samlede sagstal dog at blive i nærheden af 50. Det er således en meget lille og afgrænset målgruppe, som Socialstyrelsen har defineret som genstand for den centrale udmelding. Arbejdsgruppen bemærker, at der i praksis vil være væsentlig flere borgere med erhvervet hjerneskade i landsdelen, der har brug for en specialiseret indsats.
- Der er ingen kommuner, der i dag har en fast registreringspraksis i forhold til at kunne følge målgruppens størrelse og udvikling. Der ses heller ikke fremover behov for at udvikle en fast registreringspraksis/monitoreringssystem i forhold til denne meget afgrænsede målgruppe, da der som oftest er tale om meget få sager i den enkelte kommune. Det kunne derimod være relevant med en monitorering på hjerneskadeområdet som helhed for at kvalitetssikre den indsats, der tilrettelægges samt følge udviklingen i brugen af genoptræningsplaner. Udviklingen af et sådant system vurderes dog ikke at kunne løftes alene regionalt.

Højt specialiserede tilbud og indsatser

- Der er tre højt specialiserede tilbud i Nordjylland til målgruppen; Behandlingscentret Østerskoven, Hjerneskadecenter Nordjylland og Rehabiliteringscenter Strandgården
- Kommunernes besvarelse af, hvilke tilbud der anvendes til målgruppen, afspejler forskellige fortolkninger af målgruppedefinitionen, men kommunerne anvender som udgangspunkt de højt specialiserede tilbud
- Hvis kommunerne af forskellige grunde ikke anvender de højt specialiserede tilbud til en borger med en kompleks erhvervet hjerneskade, sammensættes en anden relevant indsats. Nogle af ydelserne i denne indsats leveres fra højt specialiserede tilbud, hvor de indgår som et delelement af borgerens samlede rehabiliteringsindsats

Udfordringer på området

- Der er aktuelt ikke udfordringer i forhold til forsyningssikkerheden, men der er behov for særlig opmærksomhed på bæredygtigheden af de tre tilbud

Samarbejde, tilrettelæggelse og koordination

- Der vil i afreporteringens afsnit om kommunernes samarbejde om udfordringerne på området være særligt fokus på at beskrive aftalerne og indholdet i det forstærkede samarbejde

Den videre proces

På baggrund af drøftelserne i arbejdsgruppen og tilbagemeldingerne fra dagens møde i Den Administrative Styregruppe udarbejdes et udkast til en afrapportering, som vil blive forelagt på næste DAS-møde den 10. juni 2015.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- drøfter arbejdsgruppens foreløbige tilbagemeldinger

Referat:

Den Administrative Styregruppe tilsluttede sig linjen i arbejdsgruppens foreløbige konklusioner.

Det blev i forhold til Hjerneskadecenter Nordjylland præciseret, at det er de ydelser på hjerneskeadeområdet, som Aalborg Kommune overtog fra det tidligere regionale Taleinstitut, der er omfattet af det forstærkede samarbejde om de mest specialiserede tilbud.

9. Socialstyrelsens Centrale Udmelding for børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

Sagsfremstilling

I forbindelse med den centrale udmelding vedrørende børn og unge med alvorlig synsnedsættelse har sekretariatet modtaget de kommunale indmeldinger, der skal danne grundlag for det fremadrettede arbejde med udmeldingen og den endelige afrapportering til Socialstyrelsen, der tilstræbes at foreligge i forbindelse med vedtagelsen af Udviklingsstrategien for 2016.

Det samlede materiale er blevet gennemgået og drøftet i den nedsatte arbejdsgruppe, som er ansvarlig for at udarbejde et udkast til en afrapportering til Socialstyrelsen. Der er enighed om, at det indkomne materiale giver et hensigtsmæssigt grundlag for en samlet afrapportering fra de nordjyske kommuner.

De modtagne indmeldinger tegner helt overordnet et billede af et område kendetegnet ved en høj faglighed og en stor grad af stabilitet, samt ved at have et særligt fællekommunalt fokus. I indmeldingerne har kommunerne forholdt sig til en række faktorer ommålgruppen, højt specialiserede tilbud, hvilke højt specialiserede tilbud kommunerne anvender, samt hvordan kommunerne samarbejder om disse og andre tilbud. Herudover har kommunerne forholdt sig til hvilke udfordringer og fremadrettede samarbejds- og koordinationsbehov der foreligger.

I nedenstående skitseres de foreløbige konklusioner inden for de enkelte spørgsmål og fokusområderne for det videre arbejde:

Målgruppen.

I alt 46 børn og unge er omfattet af målgruppen i Nordjylland, hvoraf en delmålgruppe på 36 børn og unge er børn/unge med sammensatte vanskeligheder og alvorlig synsnedsættelse. Det ser umiddelbart ud til, at denne gruppe af børn modtager tilbud i segregerede tilbud; dvs. højt specialiserede tilbud. De resterende 10 børn og unge er børn og unge med alvorlig synsnedsættelse. Indmeldingerne peger på, at denne gruppe af børn og unge modtager tilbud i det almene område. Oplysningerne om målgruppen er baseret på træk fra Synsregistret pr. 1. januar 2015. Der er således tale om en målgruppe af en meget begrænset størrelse, men for størstedelen med en høj grad af kompleksitet.

Sekretariatet kvalificerer oplysningerne ved at indhente oplysninger om de konkrete tilbud, det enkelte barn/den unge modtager.

Højt specialiserede indsatser og tilbud.

De nordjyske kommuners indmeldinger viser, at der i Nordjylland er ét højt specialiseret tilbud til målgruppen af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse, idet alle kommuner anvender Institut for Syn og Hørelse, der drives af Region Nordjylland. Der rekvireres kurser for forældre/børn fra Synscenter Refsnæs, men herudover er der ikke indmeldt andre højt specialiserede tilbud.

Højt specialiserede indsatser og tilbud, der anvendes af kommunerne i Nordjylland.

De nordjyske kommuners indmeldinger viser, at samtlige indsatser rekvireres ved Institut for Syn og Hørelse udover at kommunerne rekvirerer kursusforløb på Synscenter Refsnæs. Arbejdsgruppen klarlægger omfanget i forbindelse med det videre arbejde.

Kommunernes samarbejde

Der er i regi af rammeaftalen indgået aftale om at alle 11 kommuner anvender Institut for Syn og Hørelse, og at alle dermed anvender ydelserne i regi af tilbuddet. I tillæg hertil er der koblet tre hjælpemiddelpuljer op på tilbuddet, som alle anvendes af de nordjyske kommuner med undtagelse af en enkelt hjælpemiddelpulje, der ikke anvendes af Aalborg Kommune.

Institut for Syn og Hørelse er endvidere omfattet af Det forstærkede samarbejde, og er derfor også i en nordjysk kontekst defineret som et højt specialiseret tilbud. Der foreligger ikke samarbejdsaftaler med kommuner i andre regioner eller med andre regioner, og kommunerne har ikke indgået samarbejdsaftaler med andre højt specialiserede tilbud til målgruppen.

Udfordringer på området

Arbejdsgruppen er i forbindelse med dennes drøftelser blevet opmærksom på, at der potentielt set kan ligge en udfordring i forhold til den fremadrettede opretholdelse af specialiserede synsfaglige kompetencer. Uddannelse af synsfagligt personale har hidtil været varetaget af Institut for Blinde og Svagsynede (IBOS), men varsles flyttet til andet regi. Derfor retter arbejdsgruppen et særligt fokus på dette problemfelt.

Fremadrettet samarbejds- og koordinationsbehov

De kommunale indmeldinger tegner et billede af et område med stor stabilitet og en udpræget grad af forsynings sikkerhed samt en fælles vurdering om, at Institut for Syn og Hørelse lever op til de nordjyske kommuners forventninger, samt for nuværende og fremadrettet er det tilbud kommunerne i Nordjylland anvender til målgruppen.

Det er på den baggrund arbejdsgruppens oplevelse og vurdering, at der i Nordjylland foreligger en faglig og økonomisk bæredygtig og potentielt præcedensskabende model for hvorledes, der kan sikres et højt specialiseret tilbud til målgruppen af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse. Den fælles anerkendelse af at Institut for Syn og Hørelse er det eneste højt specialiserede tilbud til målgruppen, understøttes yderligere af det forhold at tilbuddet er omfattet af det forstærkede samarbejde.

Den videre proces

Sekretariatet udarbejder på baggrund af tilbagemeldingerne mødet i Den Administrative Styregruppe et udkast til en afrapportering, som forelægges arbejdsgruppen på et møde i april. Der udarbejdes herefter et endeligt forslag til afrapportering som drøftes i arbejdsgruppen i maj, inden det forelægges Den Administrative Styregruppe den 10. juni 2015.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- drøfter arbejdsgruppens foreløbige tilbagemeldinger

Referat:

Formanden orienterede om et område, der helt overordnet synes at være præget af stor stabilitet i Nordjylland, og på denne baggrund tilsluttede Den Administrative Styregruppe sig arbejdsgruppens foreløbige konklusioner. Arbejdsgruppens videre arbejde vil afgøre hvorvidt der er behov for at få præciseret dele af de kommunale indmeldinger.

Det endelige udkast til afrapportering foreligger i forbindelse med mødet i Den Administrative Styregruppe den 10. juni 2015.

10. Det forstærkede samarbejde: Årsrapport vedr. Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af det forstærkede samarbejde omkring de mest specialiserede tilbud i Nordjylland, blev det besluttet, at de omfattede tilbud skulle udarbejde årsrapporter med henblik på at skabe et udgangspunkt for den formaliserede dialog med kommunerne om tilbuddenes status, udvikling og bæredygtighed. På mødet i Den Administrative Styregruppe den 16. januar 2015 blev årsrapporterne behandlet og godkendt. Idet der til mødet ikke forelå en årsrapport for Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland, blev det aftalt at fremlægge denne på nærværende møde, hvorfor årsrapporten nu foreligger til drøftelse i deltagerkredsen.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- drøfter årsrapporter for Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland

Bilag

- Årsrapporter Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland

Referat:

Formanden orienterede om, at årsrapporterne kort var blevet drøftet på socialdirektørkredsmødet samme dag, hvor Aalborg Kommune havde lagt vægt på at det var det fremadrettede perspektiv for tilbuddene der var relevant

DAS tog på den baggrund rapporterne til efterretning.

11. Håndtering af midlertidig overbelægning

Regionen har anmodet om, at DAS drøfter håndtering af midlertidig overbelægning i lyset af tilbagemelding fra Socialtilsyn Nord vedr. bufferpladser. Sagsfremstilling fra Regionen følger nedenfor.

Region Nordjylland oplever i forbindelse med re-godkendelsen af de regionale sociale tilbud, at dele af den praksis, som kommunerne og regionen har udviklet indenfor rammerne af styringsaftalen, ikke altid harmonerer med socialtilsynets forpligtelser. Dette gør sig gældende i forhold til godkendelse af antallet af pladser på tilbuddene, herunder håndtering af midlertidig overbelægning.

Nuværende praksis er, at socialtilsynet ansøges om godkendelse, hver gang der er (en forventning om) overbelægning på et tilbud.

Region Nordjylland har derfor ansøgt Socialtilsyn Nord om godkendelse til at etablere ekstra pladser ud over det normale antal pladser på de regionale tilbud. Der er tale om "bufferpladser" på tilbud, som kan bruges ad hoc og uden at der skal ansøges om godkendelse hver gang. Bufferpladserne indgår ikke i det antal pladser der godkendes og indberettes på Tilbudsportalen.

Region Nordjylland har efterspurgt denne mulighed for at sikre den nødvendige fleksibilitet og en løbende effektiv drift af tilbuddene. En model med bufferpladser vil understøtte de grundlæggende principper for styringsaftalen og sikre, at driftsherrerne kan handle hurtigt i akutte sager, idet tilbud kan have overbelægning i en kort periode i form af midlertidige pladser. Dette er til gavn for såvel myndighed som for tilbud.

Region Nordjylland har haft en løbende dialog med Socialtilsyn Nord's ledelse om bufferpladser. Regional Følgegruppe for Socialtilsyn Nord har også drøftet perspektiverne ved en model med bufferpladser, og flere kommuner har ligesom Region Nordjylland fremsat et ønske om fleksibilitet i forhold til godkendelse og etablering af bufferpladser på kommunale tilbud.

Socialtilsyn Nord har været meget lydhør over for behovet og har undersøgt mulighederne for en sådan model. Socialtilsyn Nord har på baggrund af de konkrete forespørgsler udarbejdet vedlagte notat "Eventuel model for bufferpladser". Notatet imødekommer ikke umiddelbart anmodningen om bufferpladser. Notatet er sendt ud til medlemmerne i Regional Følgegruppe for Socialtilsyn Nord.

Region Nordjylland foreslår en fælles drøftelse af, hvordan de grundlæggende principper i styringsaftalen bedst muligt kan forenes med tilsynets forpligtelser og et ønske om fleksibilitet i form af midlertidige pladser.

Indstilling

Region Nordjylland indstiller, at Den Administrative Styregruppe,

- drøfter tilbagemeldingen fra Socialtilsyn Nord om eventuel model for bufferpladser

Bilag

- Notat om eventuel model for bufferpladser - udsendt den 3. marts 2015 af Socialtilsyn Nord til Regional Følgegruppe for Socialtilsyn Nord

Referat:

Regionen redegjorde for, at det var vanskeligt indenfor de nuværende aftalerammer at håndtere midlertidig overbelægning på en hensigtsmæssig måde i forbindelse med fx akutte sager. Der var problemer forbundet med håndteringen,

uanset om man valgte at søge en midlertidig godkendelse fra sag til sag, eller om man valgte at konvertere sin bufferkapacitet til permanente godkendte pladser. Sidstnævnte løsning ville resultere i større takstustabilitet, da belægningsprocentens størrelse er reguleret i Styringsaftalen.

Hjørring Kommune erindrede om, at det ikke er lovligt at anvende pladser, som ikke fremgår af Tilbudsportalen.

Det blev på denne baggrund aftalt, at bede styringsaftalegruppen, baseret på dialog med Socialtilsynet, afsøge mulighederne for alternative måder at håndtere udfordringen med midlertidig overbelægning på, med henblik på at imødekomme behovet for fleksibel og effektiv drift af tilbuddene.

Sager til forventet efterretning

12. Orientering om igangsættelse af kundetilfredshedsundersøgelser som led i Region Nordjyllands Strategi 2018

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog i maj 2014 "Strategi 2018", som på det specialiserede social- og specialundervisningsområde opstiller strategiske mål på følgende hovedområder:

- Nye velfærdsløsninger for alle
- Borgerne får hjælp, der virker
- Den gode leverandør

I forbindelse med en række dialogmøder modtog regionen positive tilkendegivelser fra kommunerne på strategien; herunder ikke mindst på dens fokus på rollen som den gode leverandør.

Som en konkret indsats planlægger Region Nordjylland nu at udvikle et koncept for systematiske kundetilfredshedsundersøgelser. Konceptet skal udvikles og pilottestes i 2015, så det er klart til implementering primo 2016.

Udvikling af koncept

Det er afgørende for Region Nordjylland, at kommunen som køber oplever at blive mødt med professionalisme, ordentlighed og lydhørhed i dialogen om den enkelte borger, der samarbejdes om. Konceptet, der skal udvikles, vil derfor fokusere på den visiterende sagsbehandlers oplevelse af selve relationen med det regionale tilbud (herunder den socialfaglige konsulent i den centrale administration). Der er således ikke tale om en undersøgelse af den faglige kvalitet, idet denne monitoreres i andre sammenhænge.

Ambitionen er at udvikle et helt enkelt undersøgelsesdesign i form af et elektronisk spørgeskema, der kan besvares på ca. 5 minutter. For at tage højde for, at varigheden og intensiteten af samarbejdet mellem regionen og kommunen er forskellig fra tilbudstype til tilbudstype vil der i løbet af 2015 blive gennemført pilotprojekter med afsæt i konkrete sager på følgende tilbud:

- Rehabiliteringscenter Strandgården
- Socialpsykiatrisk Biform Vestervang
- Den sikrede institution Kompasset.

På baggrund af erfaringerne herfra vil der blive udviklet et endeligt koncept, der forventes implementeret på samtlige regionale tilbud med virkning fra 2016.

Ole Bjerre Jakobsen indleder punktet.

Indstilling

Region Nordjylland indstiller, at Den Administrative Styregruppe

- tager orienteringen til efterretning.

Referat:

Den Administrative Styregruppe tog orienteringen til efterretning.

13. Politisk temamøde torsdag den 23. april 2015 i Aabybro

Sagsfremstilling

I forbindelse med mødet i Den Administrative Styregruppe den 16. januar 2015 blev det besluttet, at sekretariatet i den videre planlægning af temamødet tilpasser programmets indholdsside til at rette fokus på de styringsmæssige udfordringer, der gør sig gældende i forhold til det specialiserede område. Det blev endvidere på mødet aftalt, at der i højere grad rettes fokus på en programsammensætning, der giver mulighed for at skabe et større rum for politiske drøftelser, hvilket ligeledes er indarbejdet i temamødet. Sekretariatet er efterfølgende fastlæggelsen af datoen for temamødet blevet opmærksomme på, at der er sammenfald med Danske Regioners Årsmøde, hvorfor det forventes at deltagerkredsen mestendels vil være politikere fra de nordjyske kommuner.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- tager orienteringen til efterretning

Bilag

- Program for det politiske temamøde den 23. april 2015

Referat:

Orienteringen blev taget til efterretning med opfordring fra formanden til deltagerkredsen om at følge op i eget regi med henblik på, at sikre en bredere repræsentation til arrangementet. Sekretariatet genfremsender til deltagerkredsen den oprindeligt udsendte invitation efterfølgende DAS mødet. [Efterskrift: arrangementet er efterfølgende besluttet udskudt med henblik på eventuel afholdelse i efteråret 2015]

14. SFI rapport om metoder på kommunale og regionale botilbud i Syddanmark

Sagsfremstilling

Socialdirektørforum i Syddanmark (svarende til DAS i Nordjylland) har ladet Socialforskningsinstituttet (SFI) udarbejde en rapport omkring anvendelsen og effekterne af de faglige metodiske tilgange på de kommunale og Regionale botilbud i Syddanmark. SFI kortlægningen af de forskellige faglige metodiske tilgange på botilbud for udviklingshæmmede og psykisk syge har vist, at der tegner sig et billede af at beboerne møder en stor variation af metoder på botilbuddene og hos de ansatte, samt at de ansattes uddannelsesmæssige og faglige baggrund spiller en stor rolle ved metodevalg i forbindelse med arbejdet omkring målgrupperne på bostederne.

Rapporten viser samtidigt, at der kun foreligger evidens for nogle få af de anvendte metoders effekt, samt at det ikke var de metodiske tilgange, der blev anvendt hyppigst på bostederne. SFI vurderer i rapporten endvidere, at forholdene i Syddanmark ikke adskiller sig fra de øvrige regioner i landet, hvorfor rapporten fremlægges til deltagerkredsens orientering.

Rapporten har i Syddanmark affødt at der i 2015 arrangeres en konference for relevante kommunale ledere, hvor SFI rapporten præsenteres. Endvidere er det besluttet i Socialdirektørforum, at der lokalt i de enkelte kommuner arbejdes videre med temaet *Metoder og metodeudvikling*.

Indstilling

Det indstilles, at Den Administrative Styregruppe,

- tager orienteringen til efterretning

Bilag

- [Metoder i Botilbud](#) (Tryk "Ctrl + klik med mus" for at følge link)

Referat:

Orienteringen blev taget til efterretning.

15. Eventuelt.

Referat:

Takstnedsættelse Nørbygaard Forsorgshjem

Formanden orienterede om henvendelse fra Thisted Kommune til sekretariatet om, at taksten for Nørbygård Forsorgshjem er blevet nedsat, som følge af en fejl i takstberegningen. Fejlen er rettet, taksten nedsat, og diverse takstbilag er blevet tilrettet.

Borgerstyret Personlig Assistance (BPA)

Formanden orienterede om behandling i Sundhedskoordinationsudvalget (SKU) af BPA spørgsmålet med det udfald, at der skal udarbejdes kommissorium og udpeges en arbejdsgruppe, der i forlængelse af sundhedsaftalen skal se på ledsagelse af borgere ved indlæggelse bredt set, og ikke alene i form af BPA ordninger.

Ledsagelse

Formanden orienterede om, at den arbejdsgruppe, som DAS har nedsat til at afdække kommunernes serviceniveau ift. ledsagelse under ferie/udflugter af borgere på botilbud er i fuld gang. Der vil blive snarest blive udsendt spørgeskema via DAS-kredsen, og arbejdsgruppens afrapportering ventes klar i sidste halvdel af maj.

Fokusområde social- og beskæftigelsesområdet

Formanden orienterede om, at de sidste navne på deltagerne i projektgruppen vedr. sammenhænge mellem social- og beskæftigelsesområdet var faldet på plads. Projektgruppen vil blive sammensat med 3 repræsentanter fra socialområdet, hhv. Hans-Ole Steffensen (Frederikshavn), Kristian Cronwald (Jammerbugt) og Carsten Lindgaard Johansen (Aalborg), samt 3 repræsentanter fra beskæftigelse, nemlig Jesper Dahlgaard (Aalborg FB), Lone Lollesgaard (Vesthimmerland) og Ann Frederiksen (Thisted).

16. Næste møde onsdag den 10. juni 2015 kl. 12.00-15.00